

підробки, полягає не в створенні нового документа, а у внесенні в дійсний документ чітко визначених змін.

Список використаних джерел:

1. Воробей О.В. Криміналістичне дослідження паперових грошей: Посібник. К.: МВС України, НАВСУ, 2003. - 180 с.
2. Ионов В. Новые технологии защиты и проверки банкнот // Банки и технологии, 2000. - №1. - С.57-59.
3. Комплексное криминалистическое исследование документов, изготавливаемых полиграфическими способами: Метод. Пособие для экспертов. - М.: МЮ РФ ВНИИ- СЭ, 1985. - 99с.;
4. Краткие сведения об основных видах современной оперативной полиграфической техники, полиграфических материалах и вспомогательных средствах // Комплексное криминалистическое исследование документов, изготовленных полиграфическим способом (Методическое пособие для экспертов). - М.: ВНИИСЭ, 1985. - С.8-26.
5. Петряев С.Ю. Осторожно, фальшивка! Пособие для кассиров обмена валюты и экспертов валютно-кассовых операций банков. - К.: Аналитическисистемы, 2005. - 96с.
6. Рубин И.И., Богапов Г.Р., Попов Ю.П. Экспертная оценка голографической защиты // Криминалистика и судебная экспертиза: Межведомственный научно методический сборник. - К. МЮ Украины, 2001. - Вып.50. - С.188-193;

Способи підроблення паспорта громадянина України

Скакун І.В., курсант навчально-наукового інституту підготовки фахівців для підрозділів слідства та кримінальної міліції НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук *Мировська А.В.*

Способи підроблення паспорта – це система дій, направлених на виготовлення нового документа або внесення у справжній змін, із застосуванням технічного обладнання, матеріалів, використанням умінь та навичок підроблювача.

Повне підроблення паспорта передбачає його виготовлення через повну імітацію справжнього, зміст якого не відповідає дійсності. Умовно виготовлення цілком підробленого паспорта можна поділити на 2 етапи:

- виготовлення паспортної книжечки;

- внесення реквізитів.

Аналіз криміналістичних джерел уможливорює визначити найпростішу класифікацію способів повного підроблення документів із засобами захисту:

- з використанням комп'ютерної та копіювально-розмножувальної техніки;

- з використанням способів поліграфічного друку;

- з використанням інших способів отримання зображення (графічний або мальований, фотографічний).

Підроблення з використанням комп'ютерної та копіювально-розмножувальної техніки.

Серед загальних ознак, за допомогою яких можна виявити підроблення із використанням знакосинтезуючих пристроїв оргтехніки,

слід назвати такі: 1) спрощення малюнку захисної сітки; 2) нечітке зображення; 3) зниження контрасту зображень; 4) низька якість мікродруку; 5) забруднення пробільних елементів; 6) відсутність або імітація елементів захисту тощо.

Підроблення з використанням способів поліграфічного друку є найскладнішим, оскільки полягає у виготовленні друкарських форм з метою отримання малюнку захисної сітки, типографічного шрифту та інших зображень, максимально наближених до оригіналу.

Ступінь вираження ознак підроблення на бланках, віддрукованих з кліше, буде залежати від поліграфічної кваліфікації особи, яка його виготовляє, та від можливостей, які вона має.

Підроблення паспорта з використанням інших способів отримання зображення (графічний або мальований, фотографічний способи) не трапляються, оскільки відтворення зображення супроводжується ознаками, які легко вказують на відмінність у якості такого документа.

Повне відтворення паспорта потребує й підроблення серійного номеру, який наноситься перфоратором. Ознаки підробки: 1) нерівна лінія рядка; 2) нерівна відстань між отворами; 3) різний діаметр отворів; 4) невідповідність стандартному шрифту букв та цифр тощо.

Наступним видом підроблення паспорта є часткове. На сьогодні традиційно сформовані найбільш поширені способи часткового підроблення документів, а саме: 1) видалення тексту шляхом підчищення та зіскобу; 2) внесення нових записів через дописки, вставки, додруковування, домальовування, виправлення; 3) заміна частин документу: вклейка, заміна фотокартки та аркушів; 4) підроблення печаток і штампів; 5) підроблення підписів.

Підчищення – це спосіб зміни початкового змісту документа внаслідок механічного видалення штрихів тексту шляхом стирання або зіскобу гострим предметом.

Травлення – це спосіб зміни початкового змісту документа через дію хімічних реактивів на фарбувальну речовину з метою її руйнування або знебарвлення.

Змивання – це спосіб зміни початкового змісту документа видаленням речовини штрихів з поверхні паперу за допомогою води, спирту, ацетону, хлороформу. При такому способі внесення змін повне видалення змісту тексту неможливе.

Дописування – це спосіб зміни початкового змісту паспорта внесенням нових записів, знаків, штрихів. До ознак дописування належать наступні: 1) відмінні властивості фарбувальної речовини штрихів; 2) відмінність у поглинанні ІЧ та УФ променів штрихами; 3) відмінність структури штрихів через різницю за видом пишучого приладдя; різне розміщення дописаних знаків відносно основних; 5) ознаки маскування – повторне обведення штрихів; 6) відмінність ознак почерку; 7) ознаки уповільнення рухів.

Вклеювання – це спосіб зміни початкового тексту документа шляхом внесення коректив у середину слова чи цифрових записів. Ознаками вклеювання можуть бути: 1) неспівпадання малюнку захисної сітки вклеєних частин; 2) деформація паперу від клеючої речовини; 3) люмінесценція клеючої речовини по периметру вклеєних частин; 4) нерівна лінія рядка; 5) порушення інтервалів між буквами.

Список використаних джерел:

1. Литвинюк Л. Л. Способи підробки паспорта громадянина України та особливості його криміналістичного дослідження / Леся Литвинюк // Митна справа. – 2008. – № 3. – С. 88–91.

2. Патик Л. Л. Проблеми криміналістичного дослідження підробленого паспорта громадянина України / Леся Патик // Економіка, фінанси і право. – 2009. – № 10. – С. 34–36.

Криміналістична характеристика злочинів, пов'язаних із застосуванням вибухових речовин і вибухових пристроїв

Ляшенко О.М., курсант навчально-наукового інституту підготовки фахівців для експертно-криміналістичних підрозділів НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент Сокиран М.Ф.

Одним із найважливіших завдань, що постає перед правоохоронними органами незалежної держави Україна, є боротьба з незаконним поводженням з вогнепальною зброєю, боєприпасами, вибуховими речовинами і вибуховими пристроями, а також із злочинами, що вчинюються із застосуванням названих об'єктів, у тому числі й випадками кримінальних вибухів. З початку 90-х років в Україні значно збільшилась кількість злочинів, пов'язаних із вбивствами, нанесенням тілесних ушкоджень, бандитизмом, захопленням та викраденням транспортних засобів, зокрема літаків, диверсіями, терористичними актами і особливо зілсним хуліганством. При цьому значно ускладнилися способи, технічні засоби, знаряддя вчинення злочинів.

Серйозною загрозою для сучасного суспільства є тероризм та інші злочини, під час вчинення яких застосовуються як знаряддя злочину вибухові речовини і пристрої. Злочини, які вчинюються із застосуванням вибухових речовин і вибухових пристроїв, відрізняються особливою жорстокістю, направлені проти життя людей, їх майна, спричинюють суттєву моральну і політичну шкоду, ускладнюють оперативну ситуацію в Україні.

У цих складних умовах результативність розкриття та розслідування подібних злочинів безпосередньо пов'язана з розвитком криміналістичної науки, що дає можливість впровадження природничих та технічних даних у сферу судочинства. Удосконалення діяльності правоохоронних органів у вказаному напрямку можливе за умови максимального використання сучасних досягнень криміналістичної техніки і подальшого вдосконалення і збагачення криміналістичних методик.